

عنوان برنامه : طرح دوره (course plan): درس روانشناسی کودک

تعداد واحد: ۲ واحد اجباری (CORE) اختیاری

مدت زمان ارائه درس : ۳۴ ساعت (۱۷ جلسه ۲ ساعته) مقطع و رشته جمعیت هدف (فراگیران) : رشته تخصصی

دندانپزشکی کودکان

پیش نیاز : روانشناسی عمومی مجری برنامه: دکتر شاهرخ امیری گروه آموزشی: روانپزشکی

توصیف کلی دوره :

رشته تخصصی دندانپزشکی کودکان یکی از گرایش های مهم و عمده در مقطع دندانپزشکی بشمار می رود که خوشبختانه از چند سال قبل در دانشگاه علوم پزشکی تبریز نیز این رشته راه اندازی شده است. فارغ التحصیلان این رشته عموماً با کودکان سر و کار دارند. کودکانی که به مراکز دندانپزشکی مراجعه می کنند معمولاً با اضطراب و ترس شدید واکنش نشان می دهند و فارغ التحصیلان رشته تخصصی دندانپزشکی کودکان بایستی با آشنایی با علائم اختلالات اضطرابی در کودکان و نوجوانان و طرز اداره آنها بتوانند به صورت علمی اضطراب و ترس های کودکان را مدیریت نمایند. هدف کلی این دوره کسب مهارتهای لازم در مدیریت مسائل رفتاری کودکان و نوجوانان توسط دستیاران تخصصی دندانپزشکی کودکان می باشد.

اهداف کلی برگزاری دوره (GAOLS) Program Outcomes :

- ۱- آشنایی دستیاران با مراحل رشد و تکامل طبیعی کودکان
- ۲- آشنایی دستیاران با مراحل رشد و تکامل طبیعی هیجانی و اجتماعی
- ۳- آشنایی دستیاران با تکامل طبیعی زبان - حافظه - تکامل اخلاقی و تکامل دلبستگی در کودکان
- ۴- آشنایی دستیاران با مراحل رشد و تکامل روانی - جنسی طبیعی کودکان و مفهوم بیماری-تن- مرگ برای کودکان
- ۵- دستیاران مهارت های اساسی ارتباط با کودکان را بیاموزند.
- ۶- آشنایی دستیاران با مراحل رشد و تکامل بویایی- چشایی- هیجانی- اجتماعی کودکان
- ۷- دستیاران مهارت های اساسی پایه ریزی اعتماد به نفس کودکان را بیاموزند
- ۸- کسب توانایی کنترل رفتار کودکان در دندانپزشکی توسط دستیاران تخصصی دندانپزشکی کودکان

- ۹- دستیاران پس از پایان جلسه بتواند روش محروم سازی در رفتار با کودکان را اجرا نمایند.
- ۱۰- آشنایی دستیاران با اضطراب و ترس های طبیعی متناسب با سن در کودکان و اختلال اضطراب جدایی
- ۱۱- آشنایی دستیاران با اختلالات اضطراب منتشر و فوبی خاص
- ۱۲- آشنایی دستیاران با اختلال فوبی اجتماعی و طرز برخورد با مبتلایان به فوبی اجتماعی
- ۱۳- آشنایان دستیاران با اختلال هراس و گذرهراسی و اختلال گنگی انتخابی
- ۱۴- آشنائی دستیاران با اختلال نقص توجه-بیش فعالی ADHD
- ۱۵- آشنائی دستیاران با عقب ماندگی ذهنی
- ۱۶- آشنائی دستیاران با اختلالات خلقی در کودکان و نوجوانان
- ۱۷- آشنائی دستیاران با اختلالات فراگیر رشد

اهداف اختصاصی دوره (OBJECTIVES) Learning Outcomes :

GOAL-1 : آشنایی دستیاران با مراحل رشد و تکامل طبیعی کودکان

دستیاران در پایان دوره قادر خواهند بود:

- ۱- رشد و تکامل را تعریف نمایند.
- ۲- علت تغییرات رشدی کودکان را بیان نمایند.
- ۳- مفهوم استمرار و انقطاع در رشد کودکان را توضیح دهند.
- ۴- تعامل دو طرفه در تکامل کودکان را توضیح دهند.
- ۵- اصول رشد و نمو کودکان را توضیح دهند
- ۶- ویژگی های مشترک رشد مرحله ای کودکان را بیان کنند.
- ۷- مراحل تکامل رنگ بینی و تفکیک صورتهای متفاوت در کودکان را بیان کنند.
- ۸- مراحل تکامل بینایی کودکان را توضیح دهند

GOAL -2: آشنایی دستیاران با مراحل رشد و تکامل طبیعی هیجانی و اجتماعی و...

دستیاران در پایان دوره قادر خواهند بود:

- ۱- مراحل تکامل ادراک فضا و عمق در کودکان را بیان نمایند.
- ۲- مراحل تکامل بویایی در کودکان را توضیح دهند.
- ۳- مراحل تکامل چشایی در کودکان را بیان نمایند.
- ۴- روش پاسخدهی مناسب در برابر ناراحتی و گریه های اطفال را توضیح دهند.
- ۵- مراحل رشد هیجانی کودک را بیان نمایند.
- ۶- مراحل رشد اجتماعی کودک را بیان نمایند.
- ۷- هیجانات اولیه و ثانویه اطفال را بیان نمایند.

GOAL -3: آشنایی دستیاران با تکامل طبیعی زبان - حافظه - تکامل اخلاقی و تکامل دلبستگی در کودکان

دستیاران در پایان دوره قادر خواهند بود:

- ۱- نحوه فراگیری زبان توسط کودکان را بیان نمایند.
- ۲- نظریه رفتارگرا در فراگیری زبان توسط کودکان را توضیح دهند.
- ۳- دیدگاه فطری نگر در فراگیری زبان توسط کودکان را توضیح دهند.
- ۴- دیدگاه تعامل گرا در رشد زبان کودکان را توضیح دهند.
- ۵- مراحل تکامل حافظه در کودکان را توضیح دهند.
- ۶- مراحل تکامل اخلاقی در کودکان را توضیح دهند.
- ۷- مراحل تکامل دلبستگی در کودکان را توضیح دهند.

4-GOAL : آشنایی دستیاران با مراحل رشد و تکامل روانی - جنسی طبیعی کودکان و مفهوم بیماری-تن- مرگ برای کودکان

دستیاران در پایان دوره قادر خواهند بود:

- ۱- مراحل تکامل روانی - جنسی در کودکان را توضیح دهند.
- ۲- انواع تمپرمنت را در کودکان توضیح دهند.
- ۳- مراحل بلوغ را توضیح دهند.
- ۴- تکالیف رشدی در سنین مختلف دوران کودکی را توضیح دهند
- ۵- مفهوم تن، برای کودکان را بیان توضیح نمایند.
- ۶- مفهوم بیماری برای کودکان را توضیح دهند.
- ۷- مفهوم مرگ برای کودکان را دهند
- ۸- ریسک فاکتورهای موثر بر پیامد روانشناختی بدنبال مرگ یک عضو خانواده را توضیح دهند
- ۹- فاکتورهای تشدید کننده واکنش کودکی به مرگ یک عضو خانواده را بیان کنند.

5-GOAL : دستیاران مهارت های اساسی ارتباط با کودکان را بیاموزند.

دستیاران در پایان دوره قادر خواهند بود:

- ۱- ارتباط موثر با کودکان را تعریف نمایند.
- ۲- مهارت های اساسی ارتباط با کودکان را توضیح دهند.
- ۳- گوش دادن انعکاسی به کودکان را توضیح دهند.
- ۴- Body Language (زبان تن) را توضیح دهند.
- ۵- نقش تماس چشمی در ارتباط موثر با کودکان را توضیح دهند.
- ۶- نقش احترام به فرزندان در روابط بین فردی را توضیح دهند.
- ۷- یک مورد گوش دادن انعکاسی را در کلاس درس بتوانند ارائه نمایند.

GOAL - 6 : آشنایی دستیاران با مراحل رشد و تکامل بویایی - چشایی - هیجانی - اجتماعی کودکان

دستیاران در پایان دوره قادر خواهند بود:

- ۱- مراحل تکامل ادراک فضا و عمق در کودکان را بیان نمائید
- ۲- مراحل تکامل بویایی در کودکان را توضیح دهند
- ۳- مراحل تکامل چشایی در کودکان را بیان نمایند.
- ۴- روش پاسخدهی مناسب در برابر ناراحتی و گریه های اطفال را توضیح دهند.
- ۵- مراحل رشد هیجانی کودک را بیان نمایند.
- ۶- مراحل رشد اجتماعی کودک را بیان نمایند.
- ۷- هیجانات اولیه و ثانویه اطفال را بیان نمایند.

GOAL - 7 : دستیاران مهارت های اساسی پایه ریزی اعتماد به نفس کودکان را بیاموزند.

دستیاران در پایان دوره قادر خواهند بود:

- ۱- قانون اول / بعد در رفتار با کودکان را توضیح دهند.
- ۲- روش استفاده از جدول و ستاره برای پاداش کودکان را توضیح دهند.
- ۳- روش پایه ریزی اعتماد به نفس کودکان را توضیح دهند.
- ۴- احساس گناه در برخورد با کودکان را توضیح دهند.
- ۵- نقش تحسین در پایه ریزی عزت نفس کودکان را بیان کنند.
- ۶- ارزش دادن به کودکان و پذیرش آنها همانگونه که هستند را توضیح دهند.
- ۷- آموزش خویشتنداری به کودکان را توضیح دهند.
- ۸- یک مورد روش جدول و ستاره را ترسیم نمایند.

8 - GOAL : کسب توانایی کنترل رفتار کودکان در دندانپزشکی توسط دستیاران تخصصی دندانپزشکی کودکان

دستیاران در پایان دوره قادر خواهند بود:

- ۱- طرز دستور دادن به کودکان را توضیح دهند.
- ۲- قانون "بیا" و "می خواهی که" را توضیح دهند.
- ۳- قانون استفاده از دستورهای مثبت را توضیح دهند.
- ۴- روش استفاده از منحرف کردن توجه را بیان کنند.
- ۵- شیوه های اجتناب از بحث کردن در مورد دستورات را توضیح دهند.
- ۶- تکنیک حل مساله را توضیح دهند.
- ۷- یک مورد دستور دادن را اجرا نمایند

9 - GOAL : دستیاران پس از پایان جلسه بتواند روش محروم سازی در رفتار با کودکان را اجرا نمایند.

دستیاران در پایان دوره قادر خواهند بود:

- ۱- روش نادیده گرفتن در رفتار با کودکان را توضیح دهند.
- ۲- روش محروم سازی موقت را توضیح دهند.
- ۳- رفتارهای که از شیوه محروم سازی استفاده می شود را بیان کنند
- ۴- مکان محروم سازی را بیان کنند و مدت زمان محروم سازی را بیان کنند.
- ۵- طرز برخورد با کودکانی که از محروم شدن خودداری می کنند را بیان کنند.
- ۶- طرز مدیریت بدرفتاری کودکان خارج از خانه را توضیح دهند.
- ۷- یک مورد برنامه محروم سازی را اجرا نماید.

GOAL - 10 : آشنایی دستیاران با اضطراب و ترس های طبیعی متناسب با سن در کودکان و اختلال اضطراب جدایی

دستیاران در پایان دوره قادر خواهند بود:

- ۱- اضطراب طبیعی را تعریف نمایند.
- ۲- تظاهرات محیطی اضطراب را نام ببرند.
- ۳- خصوصیات تفکیک کننده اضطراب و ترس را بیان کنند.
- ۴- ترس های طبیعی متناسب با مراحل نموی کودکان را توضیح دهند.
- ۵- همه گیر شناسی اختلالات اضطرابی را بیان کنند.
- ۶- اختلال اضطراب جدایی را تعریف نمایند.
- ۷- تظاهرات بالینی اختلال اضطراب جدایی را توضیح دهند.

GOAL - 11 : آشنایی دستیاران با اختلالات اضطراب منتشر و فوبی خاص

دستیاران در پایان دوره قادر خواهند بود:

- ۱- اختلال اضطراب منتشر را تعریف نمایند.
- ۲- تظاهرات بالینی اختلال اضطراب منتشر را توضیح دهند.
- ۳- سیر و پیش آگهی اختلال اضطراب منتشر را بیان کنند.
- ۴- فوبی خاص را تعریف نمایند.
- ۵- تظاهرات بالینی فوبی خاص را توضیح دهند.
- ۶- طرز برخورد با بیماران مبتلا به فوبی خاص را بیان کنند.
- ۷- سیر و پیش آگهی فوبی خاص را بیان کنند.

GOAL - 12 : آشنایی دستیاران با اختلال فوبی اجتماعی و طرز برخورد با مبتلایان به فوبی اجتماعی

دستیاران در پایان دوره قادر خواهند بود:

- ۱- فوبی اجتماعی را تعریف نمایند.
- ۲- اپیدمیولوژی فوبی اجتماعی را بیان کنند
- ۳- تظاهرات بالینی فوبی اجتماعی را توضیح دهند.
- ۴- سیر و پیش آگهی فوبی اجتماعی را ذکر کنند.
- ۵- تفاوت فوبی اجتماعی با اختلال اضطراب منتشر را بیان کنند.
- ۶- طرز برخورد با مبتلایان به فوبی اجتماعی را بیان کنند.

GOAL - 13 : آشنایان دستیاران با اختلال هراس و گذرهراسی و اختلال گنگی انتخابی

دستیاران در پایان دوره قادر خواهند بود:

- ۱- اختلال هراس و گذرهراسی را تعریف نمایند.
- ۲- همه گیر شناسی اختلال هراس و گذرهراسی را بیان کنند.
- ۳- تظاهرات بالینی اختلال هراس و گذرهراسی را توضیح دهند.
- ۴- طرز برخورد و اداره بیماران دچار اختلال هراس و گذرهراسی را توضیح دهند.
- ۵- اختلال گنگی انتخابی را تعریف نمایند.
- ۶- تظاهرات بالینی اختلال گنگی انتخابی را بیان کنند.
- ۷- سیر و پیش آگهی اختلال گنگی انتخابی و اختلال هراس و گذرهراسی را بیان نمایند.
- ۸- طرز برخورد با مبتلایان به گنگی انتخابی را ذکر کنند.

GOAL - 14 : آشنائی دستیاران با اختلال نقص توجه- بیش فعالی ADHD

دستیاران در پایان دوره قادر خواهند بود:

- ۱- ملاک های تشخیصی ADHD را بیان کند.
- ۲- علائم اصلی ADHD را بتواند تشخیص دهد.
- ۳- تشخیص های افتراقی عمده ADHD را بتواند انجام دهد.
- ۴- درمانهای دارویی ADHD را توضیح دهد.
- ۵- درمانهای غیردارویی ADHD را نام ببرد.

GOAL - 15 : آشنائی دستیاران با عقب ماندگی ذهنی

دستیاران در پایان دوره قادر خواهند بود:

- ۱- عقب ماندگی ذهنی را تعریف نمایند.
- ۲- انواع عقب ماندگی های ذهنی را نام ببرند.
- ۳- همه گیر شناسی عقب ماندگی ذهنی را بیان کنند.
- ۴- تظاهرات بالینی انواع عقب ماندگی های ذهنی را توضیح دهند.
- ۵- اختلالات روان پزشکی و جسمی همراه با عقب ماندگی ذهنی را به وضوح توضیح دهند.
- ۶- علل عقب ماندگی ذهنی را بیان نمایند.
- ۷- روش ارزیابی عقب ماندگی ذهنی را توضیح دهند.
- ۸- روش های پیشگیری و تشخیص به موقع عقب ماندگی ذهنی را بیان نمایند.
- ۹- روش آموزش خانواده افراد مبتلا به عقب ماندگی ذهنی را توضیح دهند.

16 - GOAL : آشنائی دستیاران با اختلالات خلقی در کودکان و نوجوانان

دستیاران در پایان دوره قادر خواهند بود:

- ۱- ملاکهای تشخیصی افسردگی در کودکان را بدانند.
- ۲- ویژگی های افسردگی در کودکان را نام ببرد.
- ۳- ملاکهای تشخیصی اختلال دو قطبی در کودکان و نوجوانان را بدانند.
- ۴- ویژگی های اختلال دو قطبی در کودکان و نوجوانان را نام ببرد.
- ۵- اصول درمان افسردگی کودکان را بدانند.
- ۶- اصول درمان اختلال دو قطبی در کودکان و نوجوانان را بدانند.

17 - GOAL : آشنائی دستیاران با اختلالات فراگیر رشد

دستیاران در پایان دوره قادر خواهند بود:

- ۱- اختلالات فراگیر رشد را تعریف نمایند.
- ۲- انواع اختلالات فراگیر رشد را توضیح دهند.
- ۳- اختلال اوتیسم را تعریف نمایند.
- ۴- همه گیرشناسی اختلالات فراگیر رشد را بیان کنند.
- ۵- علل اختلالات فراگیر رشد را بیان نمایند.
- ۶- تظاهرات بالینی اختلالات فراگیر رشد را توضیح دهند.
- ۷- اثرات اختلالات فراگیر رشد را به خانواده توضیح دهند.
- ۸- روش آموزش خانواده افراد مبتلا به اختلالات فراگیر رشد را توضیح دهند.

مدرسين:

Instructor:	دکتر شاهرخ امیری
Phone:	۰۴۱۱-۳۸۰۳۳۵۳
Email address:	Amirish@tbzmed.ac.ir
Office location and hours:	تبریز- مرکز آموزشی و درمانی رازی- گروه آموزشی روانپزشکی
Learning Methods	Oral presentation, discussion, demonstration

Course Schedules

تاریخ	مدرس	عناوین درسی (سرفصل های تدریس شده)	جلسه
۸۹/۷/۱۰	دکتر شاهرخ امیری	آشنایی دستیاران با مراحل رشد و تکامل طبیعی کودکان	۱
۸۹/۷/۱۷	دکتر شاهرخ امیری	آشنایی دستیاران با مراحل رشد و تکامل طبیعی هیجانی و اجتماعی	۲
۸۹/۷/۲۴	دکتر شاهرخ امیری	آشنایی دستیاران با تکامل طبیعی زبان - حافظه - تکامل اخلاقی و تکامل دلبستگی در کودکان	۳
۸۹/۸/۱	دکتر شاهرخ امیری	آشنایی دستیاران با مراحل رشد و تکامل روانی - جنسی طبیعی کودکان و مفهوم بیماری-تن- مرگ برای کودکان	۴
۸۹/۸/۸	دکتر شاهرخ امیری	دستیاران مهارت های اساسی ارتباط با کودکان را بیاموزند.	۵
۸۹/۸/۱۵	دکتر شاهرخ امیری	آشنایی دستیاران با مراحل رشد و تکامل بویایی - چشایی - هیجانی - اجتماعی کودکان	۶
۸۹/۸/۲۲	دکتر شاهرخ امیری	دستیاران مهارت های اساسی پایه ریزی اعتماد به نفس کودکان را بیاموزند.	۷
۸۹/۸/۲۹	دکتر شاهرخ امیری	کسب توانایی کنترل رفتار کودکان در دندانپزشکی توسط دستیاران تخصصی دندانپزشکی کودکان	۸
۸۹/۹/۶	دکتر شاهرخ امیری	دستیاران پس از پایان جلسه بتواند روش محروم سازی در رفتار با کودکان را اجرا نمایند	۹
۸۹/۹/۱۳	دکتر شاهرخ امیری	آشنایی دستیاران با اضطراب و ترس های طبیعی متناسب با سن در کودکان و اختلال اضطراب جدایی	۱۰
۸۹/۹/۲۰	دکتر شاهرخ امیری	آشنایی دستیاران با اختلالات اضطراب منتشر و فوبی خاص	۱۱

	امیری		
۸۹/۹/۲۷	دکتر شاهرخ امیری	آشنایی دستیاران با اختلال فوبی اجتماعی و طرز برخورد با مبتلایان به فوبی اجتماعی	۱۲
۸۹/۱۰/۴	دکتر شاهرخ امیری	آشنایی دستیاران با اختلال هراس و گذرهراسی و اختلال گنگی انتخابی	۱۳
۸۹/۱۰/۱۱	دکتر شاهرخ امیری	آشنایی دستیاران با اختلال نقص توجه-بیش فعالی ADHD	۱۴
۸۹/۱۰/۱۸	دکتر شاهرخ امیری	آشنایی دستیاران با عقب ماندگی ذهنی	۱۵
۸۹/۱۰/۲۵	دکتر شاهرخ امیری	آشنایی دستیاران با اختلالات خلقی در کودکان و نوجوانان	۱۶
۸۹/۱۱/۲	دکتر شاهرخ امیری	آشنایی دستیاران با اختلالات فراگیر رشد	۱۷

- استراتژی‌های اجرایی برنامه آموزشی:

استراتژی اجرایی برنامه آموزشی تلفیقی از دو استراتژی استادمحور و دانشجو محور و البته با گرایش هدفدار به سمت مشارکت بیشتر دانشجوی در امر یاددهی و یادگیری، استوار است.

تأییدی از استراتژی دانشجو-محور و استاد محور	استراتژی‌های اجرایی برنامه آموزشی:
---	------------------------------------

- روشهای آموزشی دوره:

Learning Methods	- سخنرانی - شرکت دانشجویان در بحث بصورت پرسش و پاسخ
-------------------------	--

- ارزیابی دوره:

Assessments	نحوه ارزیابی پایان دوره
-------------	-------------------------

طول ترم: مشارکت فعال در بحث های کلاسی و ارائه خلاصه بحث های جلسات گذشته در هر جلسه ۱۰% نمره کل

پایان ترم: MCQ ۹۰% نمره کل

نحوه ارزشیابی:

Evaluation tools	Quantity	Weight(%)	
Homework / Term Projects / Presentations		10	
Final Exam	1	90	MCQ

تکالیف دانشجویان:

Student Assignments:	۱- طرح سوال در هر جلسه در زمینه موضوع کلاس برای ارائه پاسخ آن در جلسه بعدی توسط دانشجویان ۲- ارائه خلاصه بحث جلسه گذشته در هر جلسه توسط یکی از دانشجویان
----------------------	---

منابع آموزشی

Instructional Materials	<p>۱- کتاب روان پزشکی آکسفورد</p> <p>۲- روان شناسی رشد-پاول اس-کاپلان ۲</p> <p>۳- روان شناسی رشد دکتر حسن احدی-دکتر فرهاد جمهری</p> <p>۴- تربیت سازنده- کارول مارکی دادز</p>
منابع آموزشی (دیگر)	<p>۱- درسنامه روانپزشکی کودک و نوجوان لوئیس و دالکن</p> <p>۲- کتاب روان پزشکی بالینی کاپلان و سادوک - سیناپس</p>

مقررات و الزامات دوره آموزشی :

حضور فیزیکی مرتب در کلاسها مطابق با آئین نامه های آموزشی

رویکرد ارزشیابی برنامه(دوره آموزشی)

۱- رویکر اهداف محور

۲- رویکرد مشتری محوری(دانشجویان یا دستیاران)

۳- رویکرد متخصص محور(اساتید و کارشناسان آموزشی)

شرایط گذراندن دوره توسط فراگیران : pass level

۱- حضور فیزیکی در کلاسها مطابق با آئین نامه های آموزشی

۲- شرکت در امتحان نهائی ترم و کسب حداقل ۵۰٪ نمره کل (از ۲۰) مطابق با آئین نامه های آموزشی